

4. október, 19.30, Budapešť. Telegram prijatý: 21.20, vyhotovený: 22.00.

Správa česko-slovenského vyslanca M. Kobra o radikalizácii maďarskej vládnej politiky voči Česko-Slovensku.

1. Pres naprosto konciliantní rozhodnutí naší vlády o maďarských požadavcích chová se zdejší vláda neústupně a řinčí šavli. Vojenské přípravy pokračují.

2. Imrédy podléhá velikému tlaku nacistů. Jedná se o přibrání zakukleného nacisty vládního poslance Rainyse do vlády. Intransigentnost vlády se projeví na venek, že Imrédy všemi prostředky se zasadí o plebiscit Slováků a Rusinů podporován Mussolinim.

Kobr

AMZV ČR, TD 1938, č. 1 058. Prepis originálu, strojopis.

4. október, 12.46, Praha. Telegram odoslaný: 14.00.

Správa česko-slovenského ministra zahraničných vecí K. Kroftu všetkým vyslanectvám v Európe, Ženeve, vo Washingtone a v Dubline o predbežných maďarských podmienkach na začatie rokovania s česko-slovenskou vládou.

Maďarský vyslanec podal včera ve 22 hodin notu¹, že jeho vláda pokládá za důležité, aby se jednání s námi konalo v přátelském duchu a proto jest nutno, aby některé podmínky byly předem splněny. Maďarská vláda žádá nás, abychom propustili ihned maďarské politické vězně, demobilisovali vojiny maďarské národnosti, ustanovili k zachování pořádku oddíly pod smíšeným velením, odstoupili Maďarsku symbolicky dvě nebo tři pohraniční města, která by byla obsazena maďarským vojskem. V úvahu přichází na západě Komárno, Parkán², neb Šahy, na východě nádraží Nové Město pod Šiatorem³, Čop nebo Berehovo. Maďaři navrhuji, aby přímé maďarsko-československé jednání bylo zahájeno v Komárně 6. října v 16 hodin, maďarské delegaci bude předsedat Kánya. Na tyto návrhy hodláme odpověděti, že pro těžká a složitá jednání s Německem a Polskem přejeme si, aby formální jednání začalo kolem 15. října nejpozději. Jednáním diplomatickým chceme připravit jednání odborných komisí. O požadavcích maďarské vlády poznamenáváme, že tato opatření se mohou případně státi až po zásadní dohodě až po hlavní otázce. Ani Němci ani Poláci nedomáhali se jejich splnění před obecnou dohodou. Jsme ochotni k přímému jednání a věsti je v duchu nejlepší vůle tak, aby se dospělo k přímé dohodě v době tří měsíců.

Krofta

AMZV ČR, TO 1938, č. 1 498 – 1 522. Kópia originálu, strojopis.

¹ Pozri dok. č. 27.

² Štúrovo.

³ Slovenské Nové Mesto.

34

4. október, 24.00. Praha. Telegram odoslaný: 5.10. o 1.00.

Správa česko-slovenského prezidenta E. Beneša vyslanectvám v Paríži a v Londýne o úlohách a orientácii nastupujúcej česko-slovenskej vlády vo vnútornej a zahraničnej politike.

Nová vláda¹ je výrazom nových poměrů vnitřních. Mobilisace vytvořila řadu těžkostí, jde o zachování pořádku a klidného likvidování mobilisace, jakož i problémů vzniklých z odloučení území. Zahraničně se jedná zařadit stát do nové budoucí politiky, charakterisované novými garančními paktů. Znamená to politiku zdrželivou, neodklánějící se od starých přátel, naopak držet je pevně a loyálně. Ale znamená to novou úpravu se sousedy a vytvoření nového vztahu jak k Německu tak k Polsku a Maďarsku. Z toho pak politiku rezervy a vyčkávání.

Kabinet sám je kabinetem pořádku, proto je tam zastoupena armáda, a dále úsilovně práce hospodářské pro vybudování nových poměrů vnitřních, nových podmínek sociálních a hospodářských.

Jinak poměry vnitřní se v posledních dnech dost komplikovali, komplikuje se také otázka slovenská, o jejíž řešení se nyní jedná v rámci veliké decentralisace a samosprávy se zákonodárným sněmem.

Beneš

AMZV ČR, TO 1938, č. 1 529 – 1 530. Kópia originálu, strojopis.

¹ Druhá rekonštruovaná vláda generála J. Syrového nastúpila 4. 10. 1938, v ktorej sa novým ministrom zahraničných vecí stal F. Chvalkovský, dovtedajší česko-slovenský vyslanec v Taliansku.

35

5. október, 19.10. Praha. Telegram odoslaný: 20.25.

Správa vyslanca I. Krna všetkým česko-slovenským vyslanectvám o rozhodnutí vlády o prepustení maďarských politických väzňov a o príprave amnestie.

Na důkaz dobré vůle vyhověno žádosti maďarské vlády o propuštění politických vězňů¹ ve všech případech, kde propuštění proveditelné administrativní cestou. V ostatních případech se připravuje amnestie.²

Krno